

OBSAH

Úvod — obrábění kovů	9
I. Jednobřítové nástroje	11
1. Nástrojový materiál	11
2. Základní tvar obráběcích nástrojů	18
3. Pohyby při obrábění	20
4. Řezné síly při obrábění	23
5. Stanovení obráběcích rychlostí	25
6. Otupení nástrojů	29
7. Obyčejné soustružnické nože	31
8. Nože s břitovými destičkami	36
9. Nožové držáky	42
10. Tvarové nože	45
11. Závítové nože	50
12. Hoblovací nože a držáky	54
13. Upnutí soustružnických a hoblovacích nožů	56
14. Sekáče	58
15. Škrabky (škrabáky)	60
II. Několikabřítové nástroje	63
1. Ozubení fréz	63
2. Pohyby při frézování	66
3. Práce fréz	69
4. Porovnání fréz s jinými nástroji	71
5. Kotoučové frézy	73
6. Frézy válcové a čelní	77
7. Frézy úhlové a tvarové	83
8. Frézy na ozubená kola	88
9. Frézy závítové	92
10. Výroba fréz	96
11. Broušení fréz	100
12. Upínání nástrčných fréz (s vrtáním)	104
13. Upínání fréz se stopkou	107
14. Pily na kovy	110
15. Pilníky	113
16. Výroba a udržování pilníků	117

17. Protlačovací a protahovací trny	120
18. Brusný materiál	126
19. Brusné kotouče	130
20. Lešticí nástroje	134
21. Přesné hladicí nástroje	138
22. Elektroerosivní obrábění	144
III. Nástroje vrtací a závitové	151
1. Vrtání	151
2. Ploché vrtáky	153
3. Šroubovitě vrtáky	155
4. Výroba a broušení šroubovitých vrtáků	161
5. Vrtáky dělové a korunové	163
6. Výbrubníky a záhlubníky	165
7. Vyvrtávací tyče	168
8. Vyvrtávací hlavy	173
9. Výstružníky	175
10. Vrtání kuželových a čtyřhranných děr	180
11. Upínání vrtacích nástrojů	183
12. Upínání výstružníků	186
13. Závitové čelisti	190
14. Hlavy na řezání závitů	195
15. Naválcování závitů	200
16. Závitníky	204
IV. Části obráběcích strojů	212
1. Pohyby obráběcích strojů	212
2. Pohon řemenový	213
3. Pohon ozubenými koly	215
4. Elektrický pohon	219
5. Pohon kapalinový (hydraulický)	221
6. Pohon pro vedlejší pohyby	222
7. Uložení při otáčivém pohybu	226
8. Mechanismy klikové	228
9. Různé mechanismy pro přímočarý pohyb	231
10. Ústrojí pro pohyb vratný	232
11. Ústrojí pro přerušovaný pohyb	236
12. Přímá (přímoběžná) vedení	238
V. Ustavování součástí na obráběcích strojích	243
1. Zásady správného ustavování	243
2. Upínání součástí upínkami (upínacími železy)	244
3. Podkládání upínaných součástí	246
4. Upínání součástí se stran	251
5. Strojní svěráky	253

6. Upínání upínacími deskami a skličidly	258
7. Upínání v kleštinách (pružnými pouzdry)	263
8. Upínání magnetické	265
9. Upínání v hrotech	268
10. Upínání na trny	272
VI. Upínací přípravky	278
1. Výhody přípravků	278
2. Zásady pro konstrukci přípravků	280
3. Ustavování součástí v přípravcích	282
4. Upínání šrouby	289
5. Upínání klíny a výstředníky	294
6. Upínání stlačeným vzduchem (pneumatické)	297
7. Vrtací pouzdra	301
8. Pomůcky k nastavování nožů a fréz	305
9. Tělesa přípravků	307
10. Soustružnické přípravky	312
11. Frézovací přípravky	317
12. Vrtací přípravky	326
13. Výroba přípravků	334
VII. Obráběcí stroje s hlavním pohybem přímočarým	338
1. Dvoustojanová hoblovka	338
2. Zvláštní velké hoblovky	343
3. Vodorovné obrážečky	345
4. Svislé obrážečky	349
5. Obrázení zubů u čelních ozubených kol	353
6. Hoblování kuželových kol	359
7. Stroje drážkovací a protahovací	362
8. Rámové pily a pilovací stroje (pilovačky)	366
VIII. Soustruhy	366
1. Rozdělení soustruhů	366
2. Hrotový soustruh	368
3. Soustružení různých ploch	373
4. Řezání závitů	376
5. Soustružení v seriové výrobě	383
6. Revolverové hlavy	387
7. Revolverové soustruhy	392
8. Automatické soustruhy	398
9. Několikavřetenové automaty	402
10. Soustružnické poloautomaty	405
11. Lícni soustruhy	409
12. Svislé soustruhy	411

13. Soustružení klikových hřídelů	414
14. Soustruhy upichovací a vyvrtávací	416
15. Soustruhy na podsoustružení (podtáčeční)	418
16. Stroje na závity	419
IX. Frézky	423
1. Universální frézky	423
2. Dělicí přístroje	427
3. Dělení	432
4. Frézování šroubovitých drážek	434
5. Zvláštní příslušenství frézek	435
6. Svislé frézky	439
7. Kopírování na frézkách	441
8. Rovinné frézky	446
9. Universální frézky na ozubená kola	448
10. Frézování šroubových a šnekových kol	451
11. Frézování kuželových kol	454
12. Frézky na krátké závity	456
13. Frézky na dlouhé závity	458
14. Kotoučové pily	460
X. Brusky	465
1. Jednoduché brusky	465
2. Brusky na jednoduché nástroje	468
3. Stroje na přesné ostření nástrojů	471
4. Přesné hrotové brusky	477
5. Brusky na vnitřní broušení (vnitřní brusky)	480
6. Bezhrtové brusky	484
7. Planetové brusky	486
8. Rovinné brusky (brusky na rovinné plochy)	489
9. Zvláštní brusky	493
XI. Vrtačky	497
1. Přenosné vrtačky	497
2. Sloupové vrtačky	500
3. Vrtačky několikavřetenové	504
4. Přesné vyvrtávačky	508
5. Zvláštní vrtačky	511
6. Otočné (radiální) vrtačky	513
7. Vyvrtávačky	515
8. Vyvrtávačky na válce	520